

Svētdiena, 27. oktobris, plkst. 18.00

FREIBURGAS BAROKA ORĶESTRIS. BAHA BRANDENBURGAS KONCERTI

Freiburgas baroka orķestris | *Freiburger Barockorchester*
Mākslinieciskais vadītājs, vijolnieks Gotfrīds fon der Golcs |
Gottfried von der Goltz

Johana Sebastiāna Baha sešu "Brandenburgas koncertu" cikls datēts 1721. gada 24. martā un veltīts Prūsijas karaļa Frīdriha I onkulim — markgrāfam melomānam Brandenburgas Kristiānam Ludvigam. Ir iespējams, ka Bahs vienā ciklā ar žanra apzīmējumu *Concerts avec plusieurs instruments* ("Koncerti ar vairākiem instrumentiem") apkopojis dažādos laikos komponētu mūziku.

Klausītājs laipni aicināts pievērst uzmanību Pirmā koncerta mežragiem, Sestā un Trešā koncerta stīginstrumentu koncentrācijai, Otrā koncerta trompetes, blokflautas un obojas saspēlēm, Piektā koncerta flautas un vijoles duetam un Ceturtā koncerta blokflautām.

Johans Sebastiāns BAHS | *Johann Sebastian BACH* (1685–1750)
"Brandenburgas koncerti" (1719?–1721)

I daļa

Pirmais koncerts Famažorā BWV 1046

- I. [bez apzīmējuma]
- II. Adadžo
- III. Allegro
- IV. Menuets — Trio I — Polonēze — Trio II

18 min

Sestais koncerts Sibemolmažorā BWV 1051

- I. [bez apzīmējuma]
- II. *Adagio ma non tanto*
- III. Allegro

15 min

Otrais koncerts Famažorā BWV 1047

- I. [bez apzīmējuma]
- II. Andante
- III. *Allegro assai*

12 min

Starpbrīdis: 30 minūtes

II daļa

Trešais koncerts Solmažorā BWV 1048

- I. [bez apzīmējuma]
- II. Adadžo
- III. Allegro

10 min

Piektais koncerts Remažorā BWV 1050

- I. Allegro
- II. *Affettuoso*
- III. Allegro

20 min

Ceturtais koncerts Solmažorā BWV 1049

- I. Allegro
- II. Andante
- III. *Presto*

15 min

Johana Sebastiāna Baha sešu "Brandenburgas koncertu" cikls datēts 1721. gada 24. martā un veltīts Prūsijas karaļa Frīdriha I onkulim — markgrāfam melomānam Brandenburgas Kristiānam Ludvigam. Ir iespējams, ka Bahs vienā ciklā ar žanra apzīmējumu *Concerts avec plusieurs instruments* ("Koncerti ar vairākiem instrumentiem") apkopojis dažādos laikos komponētu mūziku.

Veltījuma vēstulē Bahs raksta: "Tā kā pirms dažiem gadiem man bija tā laime pēc Jūsu Augstības pavēles klausīties manu spēli, Jūsu Karaliskā Augstība, pamanīju, ka Jūsu Augstībai bija prieks baudīt tās nelielās dāvanas, ko Debesis man dāvājušas Mūzikas laukā, un, kad devos prom, Jūsu Augstība pagodināja mani ar pasūtījumu nosūtīt Jūsu Augstībai kādas manas kompozīcijas: saskaņā ar Jūsu Augstības visžēlīgo pavēli esmu atļāvis izpildīt savu vispazemīgāko pienākumu Jūsu Karaliskās Augstības priekšā ar šiem koncertiem, ko esmu paredzējis dažādiem instrumentiem; ļoti pazemīgi lūdzu Jūsu Augstību netiesāt šo skaņdarbu nepilnības ar to vērtēspējīgās un jūtīgās gaumes stingrību, kas, kā jau visi zina, Viņam piemīt attiecībā uz mūzikas darbiem, bet gan ņemt vērā to dziļo cieņu un vispazemīgāko paklausību, ko tādējādi cenšos parādīt Viņam."

Ir pieņēmums, ka daļa koncertu varbūt tapuši Baha Veimāras periodā, un šai teorijai par labu runā itāļu mūzikas iespaids un zemo reģistru instrumentu kombinācijas, kas raksturīgas Veimāras perioda kantātēm.

Ir arī pieļāvums, ka markgrāfs atzinis koncertu vērtību, taču atteicies iestudēt tos savā galmā, jo viņa mūziķu sastāvs esot par trūcīgu šāda apmēra partitūrām. Var uzskatīt, ka koncertu veltījums markgrāfam bijis Baha diplomātisks lūgums pēc posteņa Berlīnē.

Vairāk nekā gadsimtu šī mūzika aizmirsta gulēja plauktā, un tikai 1849. gadā Berlīnes Karaliskās bibliotēkas mūzikas nodaļas darbinieks Zīgrīds Vilhelms Dēns pēkšņi uzgāja manuskriptu, kas galu galā izrādījās par vienu no Baha nozīmīgākajiem un

publikas iemīļotākajiem opusiem. Šajā mūzikā komponists rāda apbrīnojamu izdomas bagātību solo instrumentu un orķestra instrumentu saspēlēs un rotaļās. Šādai instrumentācijai mūzikas vēsturē nav precedenta, apgalvo baroka mūzikas speciālisti.

Klausītājs laipni aicināts pievērst uzmanību Pirmā koncerta mežragiem, Sestā un Trešā koncerta stīginstrumentu koncentrācijai, Otrā koncerta trompetes, blokflautas un obojas saspēlēm, Piektā koncerta flautas un vijoles duetam un Ceturtā koncerta blokflautām.

OS

Freiburgas baroka orķestris (FBO) ir viens no pasaules izcilākajiem kolektīviem vēsturiskā atskaņojuma laukā. Tas darbojas jau vairāk nekā 35 gadus, saņēmis neskaitāmas prestižas balvas (toskait *ECHO CLASSICS* un Vācijas skaņu ierakstu kritiķu balva), sadarbojies ar jomas vadošajiem speciālistiem, turklāt ir bijis pirmais baroka orķestris, kam gods atklāt Zalcburgas festivālu.

Kopš dibināšanas 1987. gadā FBO uzstāties uz pasaules lielākajām skatuvēm, kuru skaitā Berlīnes filharmonija, Amsterdamas *Concertgebouw*, Parīzes filharmonija, Londonas Vigmorzāle, Ņujorkas Linkolna centrs; turnejas norit no Dienvidamerikas līdz Austrālijai; festivāli virknējas no Zalcburgas un Insbrukas līdz Tenglvudai.

FBO interešu lokā ir galvenokārt baroka un klasicisma laika mūzika, tomēr nereti orķestris pievēršas arī romantisma laika mūzikai. Saskaņā ar 18. gadsimta tradīciju lielākoties muzicē bez dirigenta, toties orķestrim ir divi mākslinieciskie līdzvadītāji: Cecīlija Bernardīni un Gotfrīds fon der Golcs. Abi ir vijolnieki un uzstājas arī kā solisti.

Kad uz pulsts izvērstāki darbi, gadās arī pa sadarbībai ar dirigēšanas dižmeistariem Pavlo Herasu-Pasado, Saimonu

Retlu un citiem. Ģeniālais Renē Jakobss izvēlas Freiburgas baroka orķestri, lai ieskaņotu virkni 18. un 19. gadsimta operu un oratoriju, tostakt Hendeļa, Gluka, Mocarta, Bēthovena lieldarbus. Pastāvīgo sadarbības partneru sarakstā ir arī tādas zvaigznes kā vijolniece Izabella Fausta, dziedātāji Filips Žaruskis un Kristiāns Gerhāhers, pianisti Aleksandrs Meļņikovs un Andreass Štaiers, čellists Žans Gijēns-Keirass.

FBO spēli raksturo izteiksmes precizitāte, plašs redzesloks un izsmalcināts aizrautīgums.

Gotfrīds fon der Golcs ir ievērojams vijolnieks, kura interešu loks sniedzas no baroka laika līdz pat mūsdienu repertuāram. Plašais ieskaņojum klāsts rāda mums neiedomājami daudzveidīgu mākslinieku gan solista, gan orķestra atskaņojuma vadītāja ampuā. Mūziķu ģimenē dzimušo un augušo Gotfrīdu fon der Golcu uzskata par vienu no labākajiem Drēzdenes galma baroka mūzikas un Johana Sebastiāna Baha dēlu daiļrades speciālistiem.

Gotfrīds fon der Golcs uzstājas ar tādiem kolektīviem kā *Berliner Barocksolisten*, Virtembergas kamerorķestris Heilbronnā, Frankfurtes Radio simfoniskais orķestris, *Tafelmusik Baroque Orchestra* un citi. Vairākus gadus viņš bija *Norsk Barokkorchester* mākslinieciskais vadītājs, un jau daudzus gadus viņš ir iemīļots baroka un modernās vijoles spēles docētājs Freiburgas Mūzikas universitātē.

Saistībā ar Baha "Brandenburgas koncertiem" interesanti piezīmēt, ka fon der Golcs nāk no Brandenburgas markgrāfistes augstmaņu dzimtas, savukārt saistībā ar Liepāju atzīmēsim, ka vijolnieka vecvectēvs Rīdigers fon der Golcs krīzes situācijā 1919. gadā bija Liepājas gubernators un viņam gan bija labi panākumi cīņās ar lieliniekiem, taču attiecībā pret Latvijas neatkarības ideju un Latvijas Pagaidu valdību ģenerālis bija stipri noraidošs.

Freiburgas baroka orķestris šovakar

Blokflauta — Izabela LĒMANE | *Isabel LEHMANN*

Flauta — Pablo SOSA | *Pablo SOSA*

Oboja — Anna Katrīna BRIGEMNANE | *Ann-Kathrin BRÜGGEMANN*,
Joseps DOMENEKS | *Josep DOMÈNECH*, Maike BŪROVA |
Maike BUHROW

Fagots — Eijals STRĒTS | *Eyal STREETT*

Mežrags — Barts AERBEIDS | *Bart AERBEYDT*, Milo MAESTRI |
Milo MAESTRI

Trompete — Morics GERGS | *Moritz GÖRG*

Vijole, mākslinieciskais vadītājs — Gotfrīds fon der GOLCS |
Gottfried von der GOLTZ

Vijole — Katrīna TRĒGERE | *Kathrin TRÖGER*, Martins ŠNEIDERS |
Martin SCHNEIDER, Beatrikse HILSEMANE | *Beatrix HÜLSEMANN*,
Krista KITELA | *Christa KITTEL*, Daniela HELMA | *Daniela HELM*,
Brigita TOIBLA-DUFTŠMIDA | *Brigitte TÄUBL-DUFTSCHMID*

Viola — Korina GOLOMOZA | *Corina GOLOMOZ*, Verners ZALLERS |
Werner SALLER, Ulrike KAUFMANE | *Ulrike KAUFMANN*

Čells — Gvido LARIŠS | *Guido LARISCH*

Čells un viola da gamba — Arturs KAMBRELĒNS | *Arthur CAMBRELING*

Čells un blokflauta — Marija DELLERE | *Marie DELLER*

Violons — Džeimss MANRO | *James MUNRO*

Viola da gamba — Martins JANCENS | *Martin JANTZEN*

Klavesīns — Vincents BERNHARDS | *Vincent BERNHARDT*